

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Kůchlerovou,
Ph.D. ve věci

žalobce: **S. S.**
zastoupen advokátem JUDr. Denisem Mitrovičem
sídlem Mírové nám. 274, 517 21 Týniště nad Orlicí

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 11. 2023, č. j. OAM-1449/ZA-ZA11-
VL13-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou doručenou Krajskému soudu v Hradci Králové dne 27. 12. 2023 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného, kterým byla jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany shledána jako nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo podle § 25 písm. i) citovaného zákona zastaveno.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě a ve vyjádření žalovaného

2. Žalobce na úvod své žaloby uvedl, že napadené rozhodnutí je vnitřně rozporné, neboť žalovaný zastavuje řízení pro opakovanou žádost, aniž by zjišťoval její opodstatněnost. Žalobce nebyl během správního řízení upozorněn na skutečnost, že v opakované žádosti musí uvést odlišné důvody než ty, které uváděl v předcházejících žádostech. V nyní přezkoumávaném řízení s ním ani nebyl proveden pohovor. Dále žalobce žalobou napadenému rozhodnutí vytkl, že správní orgán (žalovaný) namísto toho, aby pouze stručně zhodnotil důvody, proč žádost považuje za opakovanou, rozebírá (dokonce důkazně hodnotí) skutečnosti, které jsou irelevantní pro způsob rozhodnutí, který zvolil.
3. Dále se dle názoru žalobce žalovaný v napadeném rozhodnutí vůbec nevypořádal se skutečnostmi uváděnými v § 11a odst. 1 zákona o azylu, tedy z jeho odůvodnění není patrné, že by se žalovaný zabýval tím, zda žalobci podle § 12 a § 14 téhož zákona nehrozí pronásledování nebo vážná újma.
4. Součástí žaloby byl i návrh na přiznání odkladného účinku, jenž byl usnesením zdejšího soudu ze dne 12.1.2024, č. j. 51 Az 9/2023-19, žalobě přiznán.
5. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 5. 1. 2024 odkázal na obsah správního spisu a na napadené rozhodnutí. Konstatoval, že postupoval v souladu se zákonem o azylu a správním řádem, a nepovažuje tedy vydané rozhodnutí za vadné, nesprávné či nezákonné.
6. Vzhledem ke skutečnosti, že žádost žalobce je již druhou v pořadí, žalovaný zvážil přípustnost opakované žádosti z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení azylu, tak doplňkové ochrany. Bylo zjištěno, že se v dané věci neobjevily nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez žalobcova zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení a které by svědčily o tom, že by žalobce mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, nebo že by mu hrozila vážná újma ve smyslu § 14 téhož zákona. Žalovaný tedy postupoval v souladu s rozhodovací praxí Nejvyššího správního soudu, tedy že v případě opakované žádosti a zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany pro opakovanou žádost, nemůže rozhodnout ve věci samé.
7. K námitce, že žalobce nebyl poučen o tom, jaké informace má v řízení uvádět, žalovaný podotýká, že žalobce převzal poučení o svých právech a povinnostech a byl informován o tom, co znamená opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany. Úkolem žalovaného tak není žalobce poučovat v tom směru, jaké skutečnosti má uvádět, aby bylo možné žádosti vyhovět.
8. K neprovedení pohovoru žalovaný uvádí, že dne 26. 10. 2023 žalobce poskytl údaje k podané žádosti. Dle § 23 odst. 2 písm. b) zákona o azylu se pohovor *neprovádí, byla-li podána opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany; v takovém případě ministerstvo umožní sdělit důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany písemně nebo jiným vhodným způsobem*. Z obsahu spisu pak plyne, že žalovaný dal žalobci možnost sdělit důvody ústně nebo písemně – poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu za účasti tlumočníka, a proto tedy nebyl důvod vést pohovor.

III. Jednání před soudem

9. Dne 23. 2. 2024 se ve věci konalo ústní jednání, ke kterému se dostavili žalobce, jeho zástupce, pověřená zaměstnankyně žalovaného a tlumočník (o tohoto žalobce výslovně požádal). Účastníci odkázali na svá dosavadní procesní podání, žalobce k výslovnému dotazu soudu uvedl, že není nic nového, co by chtěl k věci uvést. Souhlasil s tím, že jím uváděné skutečnosti v nyní posuzované azylové věci jsou totožné s těmi, které uváděl v předchozím azylovém řízení. Žádný z účastníků neučinil žádné důkazní návrhy.

IV. Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Při posuzování věci měl ovšem na zřeteli také čl. 46 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). Dané ustanovení procedurální směrnice zakotvuje povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 uvedeného ustanovení pak lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje *„úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU“*. S ohledem na promeškání transpoziční lhůty ze strany českého zákonodárce se citované ustanovení procedurální směrnice vyznačuje (pro řízení zahájená na základě žádostí o mezinárodní ochranu podaných po 20. 7. 2015) vertikálním přímým účinkem a je povinností krajského soudu přihlížet v řízení i k případným novým skutečnostem, ačkoliv nemohly být žalovanému správnímu orgánu v době jeho rozhodování známy.

11. Žaloba byla shledána nedůvodnou.

Skutkový stav

12. Ze správního spisu se podává, že žalobce si dne 23. 10. 2023 podal v pořadí již druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice.
13. První žádost byla žalobcem podána dne 10. 9. 2016, žalovaný žalobci rozhodnutím ze dne 25. 10. 2022, č. j. OAM-785/ZA-ZA11-ZA17-R3-2016 (poté, co bylo rozhodnutí dvakrát zrušeno Nejvyšším správním soudem), mezinárodní ochranu neudělil, neboť neshledal okolnosti, pro které by dotyčnému po návratu do Turecka mělo hrozit pronásledování či hrozba vážné újmy. Ten v průběhu tohoto řízení uvedl, že důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je snaha o legalizaci pobytu na území ČR pro problémy s vojenskou policií v oblasti města Mardin při turecko-syrské hranici, též hovořil o napětí mezi tureckou majoritou a kurdskou minoritou. Dne 29. 11. 2022 podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Hradci Králové, který ji svým rozsudkem ze dne 7. 3. 2023, č. j. 32 Az 7/2022-58, zamítl. Kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové byla dne 29. 8. 2023 usnesením Nejvyššího správního soudu, č. j. 10 Azs 111/2023-33, odmítnuta pro nepřijatelnost ve smyslu § 104a s. ř. s. Toto usnesení nabylo právní moci dne 4. 9. 2023.
14. Z formuláře Poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 26. 10. 2023 vyplynulo, že důvodem pro podání opakované žádosti je skutečnost, že v České republice žije již přes 8 let, má zde přítelkyni a obchody, do Turecka se vrátit nechce, protože tam

zažíval problémy z důvodu jeho neúčasti na meetingích. Potvrdil, že tyto skutečnosti uváděl již ve své první žádosti.

15. Žalovaný žalobce poučil, že dle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), má možnost se před vydáním rozhodnutí vyjádřit k podkladům rozhodnutí. Žalovaný se žalobce zeptal, zda chce být před vydáním rozhodnutí pozván, aby se mohl vyjádřit k podkladům pro vydání rozhodnutí, nebo se tohoto práva vzdává. Žalobce výslovně uvedl, že nechce tohoto práva využít.
16. Součástí správního spisu je rozhodnutí žalovaného o první žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 10. 9. 2016, dále Informace MZV ČR, č. j. 125094/2022-LPTP, ze dne 30. 9. 2022, Informace OAMP-Turecko-Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 4. 8. 2023.
17. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce ve své opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl totožné důvody a motivy jako ve své předchozí žádosti. Neuvedl žádné nové skutečnosti. Ostatně žalobce sám konstatoval, že důvody jeho opakované žádosti jsou stejné jako ty, které uváděl při podání své první žádosti. Stejně tak žalovaný uzavírá, že v Turecku od září 2023 (tj. od doby, kdy došlo k nabytí právní moci usnesení NSS, kterým byla kasační stížnost odmítnuta), nedošlo k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

Právní závěry

18. Podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná, „*podá-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřijatelnou podle § 11a odst. 1*“.
19. Dle § 11a odst. 1 zákona o azylu „*podá-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které*
a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a
b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.“
20. Podle § 25 písm. i) téhož zákona se řízení (o žádosti o udělení mezinárodní ochrany) zastaví, je-li žádost nepřijatelná.
21. Z dikce shora citovaného ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu lze dovodit nutnost kumulativního splnění dvou podmínek pro to, aby bylo možné opakovanou žádost věcně projednat. Je třeba uvést nové skutečnosti nebo zjištění a současně, aby se jednalo o takové skutečnosti nebo zjištění, jež nebyly bez vlastního zavinění žadatele zkoumány v předchozím řízení. Za nové skutečnosti nebo zjištění je poté nutno považovat nikoliv jakékoliv nové skutečnosti nebo zjištění, nýbrž pouze takové, které by mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele. Ostatně v jiných případech by nové správní řízení pozbývalo smysl, protože jeho výsledek by byl předem daný a ve svém důsledku by takové správní řízení nekomunikovalo s požadavkem hospodárnosti vnímaným jakožto dosahování žádoucích výsledků s co nejmenšími možnými náklady. Institut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany nelze přitom pojímat jako prostředek k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním smyslem a

účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele, a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího správního řízení. Zpravidla se přitom bude jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času. Lze mezi ně zařadit i změnu situace v zemi původu žadatele. Ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu tedy představuje jakýsi filtr, jehož prostřednictvím lze propustit do dalšího opakovaného řízení o udělení mezinárodní ochrany již jednou rozhodnutou věc. Jde přitom o výjimku, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a to princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté.

22. K otázce opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany se již podrobně vyjádřil i Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, čj. 9 Azs 5/2009-65 (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), v němž uvedl: *„Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.“* Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, čj. 3 Azs 6/2011-96, publ. pod č. 2642/2012 Sb. NSS, dospěl k závěru, že: *„Správní orgán je povinen v řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkoumat v souladu s § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přípustnost opakované žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak udělení doplňkové ochrany. Obsahuje-li opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany takové nové skutečnosti nebo zjištění, je správní orgán povinen hodnotit takovou žádost jako přípustnou a meritorně o ní rozhodnout. V opačném případě řízení o nepřípustné žádosti podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaví.“* Lze rovněž poukázat na rozsudek ze dne 8. 9. 2011, čj. 7 Azs 28/2011-74, ve kterém Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, který formuloval následovně: *„Bylo-li řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřípustnost podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zkoumá správní soud pouze to, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení. Důvody uváděné žadateli se zabývá pouze z toho hlediska, zda jim mohly být známy v době první žádosti, a zda je tedy mohli uvést, či zda jim v tom nebránily objektivní důvody, zpravidla spočívající v tom, že o těchto důvodech vůbec nevěděli nebo je nemohli z objektivních či legitimních subjektivních příčin uvést.“*
23. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je tedy nutno důsledně dbát na splnění obou výše stanovených podmínek, které mají garantovat jak určitou přidanou hodnotu nové žádosti, jež může vést k odlišnému rozhodnutí správního orgánu, tak zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.
24. Jak z výše uvedeného vyplývá, pro posouzení projednávané věci je rozhodné zejména to, zda žalobce mohl důvody své poslední (nyní posuzované) žádosti uvést již při podávání žádosti minulé, resp. zda mu v tom nebránily důvody na něm nezávislé. Žalobce sám

přiznal, že uvádí stejné důvody, jako uváděl v poslední žádosti o udělení mezinárodní ochrany a ani netvrdil, tím spíše neprokázal, že by mu v uvedení všech azylově relevantních skutečností v řízení o předchozí žádosti bránila jakákoli objektivní překážka.

25. Žalovaný postupoval správně, pokud dospěl k závěru, že žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany. Soud se proto ztotožnil se závěrem žalovaného, že v zemi původu žalobce nedošlo ke změnám, které by mohly představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, tj. skutečnost, která by svědčila o tom, že by žalobce mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a tohoto zákona.
26. K námitce žalobce, že s ním žalovaný neprovedl pohovor, soud uvádí, že v ustanovení § 23 odst. 2 písm. b) zákona o azylu je výslovně uvedeno, že byla-li podána opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany (jako je tomu v posuzované věci), pak v takovém případě ministerstvo umožní sdělit důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany písemně nebo jiným vhodným způsobem, není-li pohovor nezbytný ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žalovaný postupoval v souladu s tímto zákonným ustanovením, neboť žalobci umožnil sdělit důvody žádosti již v Poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 26. 10. 2023, ve kterém žalobce explicitně souhlasil s tím, že jím uváděné skutečnosti byly již uvedeny v rámci správního řízení o jeho předchozí žádosti. Pohovor právě za situace, kdy žalobce neuvedl vůbec žádné nové důvody, nebyl nezbytný, neboť o zjištěném stavu věci žádné důvodné pochybnosti nepanovaly. Žalovaný napadené rozhodnutí o další opakované žádosti dostatečně odůvodnil i ohledně relevantních změn v situaci v zemi původu žalobce, a to i s ohledem na skutečnost, že soudní řízení vztahující se k rozhodnutí o jeho předchozí žádosti bylo pravomocně ukončeno v září 2023.
27. Co se týká námitek žalobce ohledně poučení žadatele o mezinárodní ochranu, pak z obsahu správního spisu vyplynulo, že žalobce převzal poučení pro žadatele o mezinárodní ochranu, jak bylo výše citováno. Za tohoto stavu soud považuje námitku žalobce, že se mu nedostalo kompletního poučení o jeho právech a povinnostech za nedůvodnou. K tomu je třeba dále zdůraznit, že není povinností správního orgánu poučovat žadatele o azyl o tom, jaké rozhodné skutečnosti má uvádět, aby jeho žádosti bylo vyhověno.
28. Soud uzavírá, že žalovaný zjistil skutkový stav dostatečně, za tím účelem si opatřoval dostatek podkladů, umožnil žalobci uvést veškeré důvody, které jej vedly k podání opakované žádosti, shromáždil rovněž aktuální zprávy o zemi původu. Všechny získané podklady žalovaný v napadeném rozhodnutí zohlednil a z odůvodnění rozhodnutí je zřejmé, z čeho žalovaný vycházel, jakými úvahami se řídil při posuzování podkladů pro vydání rozhodnutí a k jakým závěrům dospěl. Tyto úvahy jsou přezkoumatelným způsobem uvedeny v napadeném rozhodnutí.
29. V posuzované věci tedy byly naplněny zákonné podmínky § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, neboť žalobce neuvedl a ani žalovaný nezjistil ve vztahu k situaci v zemi původu žádnou novou skutečnost, která by mohla zakládat opodstatněnost projednání nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žádost o udělení mezinárodní ochrany podaná

žalobcem na území ČR byla tak správně shledána nepřipustnou. Za daného stavu pak dle § 25 písm. i) zákona o azylu bylo řízení zastaveno.

V. Závěr a náklady řízení

30. Soud tak neshledal žalobu důvodnou a nad její rámec nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
31. Výrok II. o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. Pokud kasační stížnost proti tomuto rozsudku nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 23. února 2024

JUDr. Martina Kúchlerová, Ph.D. v. r.
samosoudkyně